

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia - Nambari Arobaini na Moja

Jeff Pippenger
2026-02-05

Nambari Arobaini na Moja

Mambo ya Walawi sura ya ishirini na tatu yaonyesha sikukuu za masika na za vuli, na uwakilishi wa sikukuu hizo ni wa kina wa kiungu katika muundo, na katika ulinganifu mkamilifu wa miundo ya mwanzo na ya mwisho, ndani ya muundo wa jumla. Sikukuu za masika na za vuli zinawiana. Sura hii hushuhudia juu ya Palmoni, yule mhesabu wa ajabu, mara kwa mara. Sura hii huunganika kwa uthabiti na kwa namna ya ajabu na ujumbe wa nyakati za mwisho wa wale mia moja arobaini na nne elfu.

Nambari “23” inawakilisha upatanisho, ambao ni muungano wa Uungu na ubinadamu. Jina la Walawi linawakilisha ukuhani wa mia arobaini na nne elfu, kwa kuwa manabii wote husema juu ya siku za mwisho, na makuhani wa siku za mwisho ni wale ambao Petro anawatambua kuwa ukuhani mtakatifu. Ukuhani mtakatifu wa Petro ni wale wenye hekima wanaoelewa kuongezeka huku kwa maarifa kunakozalisha ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane. Wapumbavu, au waovu kama Danieli anavyowatambua, hukataa kuongezeka huku kwa maarifa, na Hosea anatufahamisha kwamba kwa sababu hiyo wanakataliwa kama makuhani.

Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa; kwa sababu umekataa maarifa, nami nitakukataa, hutakuwa kuhani kwangu; kwa kuwa umesahau sheria ya Mungu wako, nami nitasahau watoto wako. Walivyozidi kuongezeka, ndivyo walivyozidi kunitendea dhambi; kwa hiyo nitageuza utukufu wao kuwa aibu. Hosea 4:6, 7.

Utukufu wa walevi wa Efraimu, ambao Isaya pia anawaita "taji ya utukufu," umegeuzwa kuwa "aibu." Hosea anabainisha wazi kwamba wanaokataa kuongezeka kwa maarifa ya siku za mwisho ndio Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia, kwa kuwa aliandika, "Watu wangu." Watu wake watakataliwa kuwa makuhani, nalo hutokea katika kizazi cha mwisho, cha nne, kwa maana atawasahau watoto wao, nao watoto wanawakilisha kizazi cha mwisho.

Hali ya kuwa kitu kimoja

Kichwa cha “Mambo ya Walawi 23” kinamaanisha “upatanisho wa ukuhani wa mia na arobaini na nne elfu.” Ukweli huu unaweza kuhitimishwa kwa kulihusisha tu jina la kitabu na nambari ya sura. Upatanisho, ambao unashughulikiwa katika Mambo ya Walawi ishirini na tatu, humaanisha “kuwa kitu kimoja,” nao unabainisha muungano wa Uungu na ubinadamu. Muungano huo unawakilishwa kwa ishara nyingi katika Neno la Mungu, mojawapo ikiwa ni kwamba hekalu la kibinadamu linapaswa kuunganishwa na hekalu la Kiungu.

Hekalu la mwanadamu lina muundo wa kromosomu "23" za kiume na "23" za kike. Petro anabainisha kwamba ukuhani wa elfu mia arobaini na nne ni "nyumba ya roho." Kromosomu hizo huungana kama vile mwanamume na mwanamke, na alichokiunganisha Mungu, mtu asikitenganishe. Ndoa ni ishara nyingine ya upatanisho. Walawi "23" inamaanisha muungano wa hekalu la Kuhani Mkuu wa Mbinguni, pamoja na hekalu la makuhani ambao ni elfu mia arobaini na nne.

Aya Ishirini na Mbili

Sikukuu za majira ya kuchipua katika Walawi ishirini na tatu zinawakilishwa katika aya ishirini na mbili za kwanza za sura hiyo, na sikukuu za majira ya vuli zinawakilishwa katika aya ishirini na mbili za mwisho za sura hiyo. Aya ya mwisho ni aya ya arobaini na nne, ishara ya mwaka 1844, wakati Siku ya Upatanisho ya mfano halisi ilipoanza siku ya kumi ya mwezi wa saba, katika utimilifu wa Walawi ishirini na tatu. Sura ya ishirini na tatu imegawanywa katika sehemu mbili, kila moja ikiwa na aya ishirini na mbili; sehemu zote mbili za aya ishirini na mbili zinaunganishwa kimantiki kwa kuwa ni sikukuu, lakini pia zimetenganishwa kimantiki na huduma ya Kristo katika ua wa nje na katika Patakatifu, inayowakilishwa na majira ya kuchipua, na huduma yake katika Patakatifu pa Patakatifu, inayowakilishwa na majira ya vuli.

ishirini na mbili

Sikukuu za majira ya kuchipua na za vuli zote zinawakilishwa na mistari ishirini na miwili, na mistari hiyo inalingana na ushuhuda wa alfabeti ya Kiebrania, inayoundwa na herufi ishirini na mbili ("22"). "22" ni fungu la kumi la "220," ambalo ni ishara ya muungano wa Uungu na ubinadamu. "220" inawakilisha mwanzo wa miaka 2,520 ya kutawanywa kwa Yuda, na pia mwanzo wa miaka 2,300 hadi Siku ya Upatanisho. Mwanzo wa hesabu ya miaka 2,520 ulikuwa mwaka 677 K.K., na mwanzo wa miaka 2,300 ulikuwa mwaka 457 K.K.; hivyo kuutambulisha muda wa miaka mia mbili na ishirini kuwa kiungo kati ya unabii wa kukanyagwa chini kwa jeshi la Mungu na unabii wa kukanyagwa chini kwa patakatifu pa Mungu. Zote mbili ziliishia katika kuwasili kwa Siku ya Upatanisho ya mfano halisi tarehe 22 Oktoba 1844.

Tarehe hiyo, kazi ya Kristo ya kuunganisha hekalu la kibinadamu na hekalu la Uungu ilianza, na wakati huo, Habakuki 2:20 na Yohana 2:20 vyote vilitimia. Habakuki alibainisha kwamba Uungu ulikuwa wakati huo katika Patakatifu pa Patakatifu, na Yohana alirekodi kwamba hekalu la Wamileriti lililokusudiwa kuingia kwa imani ndani ya hilo Patakatifu pa Patakatifu lilikuwa limekamilisha kipindi cha miaka arobaini na sita, kilichoashiria kujengwa kwa hekalu la kibinadamu la Wamileriti kuanzia 1798 hadi 1844. Historia ya miaka "46", inayojumuisha "23" na "23", inawakilishwa na kazi ya William Miller ambaye ndiye aliyekuanza kuwasilisha ujumbe wa historia hiyo mwaka 1831, miaka "220" baada ya kuchapishwa kwa Biblia ya King James. Neno la Kimungu lililochapishwa mwaka 1611, liliunganishwa na mjumbe wa kibinadamu miaka "220" baadaye, mwaka 1831. Sikukuu zote mbili za machipuko na za vuli zinawakilishwa na aya "22".

Aya ishirini na mbili zenye mistari miwili kuhusu mada ileile zinadai kwamba, kinabii, aya ishirini na mbili za kwanza lazima ziwekwe juu ya aya ishirini na mbili zinazofuata. Kwa kulinganisha

mistari hiyo miwili kwa namna hii, kazi ya ua wa nje na ya Patakatifu, inayowakilishwa katika sikukuu za majira ya kuchipua, inaunganishwa na kazi ya Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu. Katika ngazi hii ya kinabii, jambo hili linawakilisha kuunganishwa kwa mahekalu mawili, kunakoonyesha kazi ya Kristo ya upatanisho.

Wakati mistari ya kwanza hadi ya ishirini na mbili inawekwa sambamba na mistari ya ishirini na tatu hadi arobaini na nne, mkondo wa kinabii unaanzishwa ambao unashuhudiwa na herufi ishirini na mbili za alfabeti ya Kiebrania, na kwa ishara ya kimaashirio inayowakilishwa na nambari "22," na pia kwa ishara ya kimaashirio inayowakilishwa na sikukuu, pamoja na utimilifu wa sikukuu hizo katika historia takatifu.

Mwanzo wa sikukuu za majira ya kuchipua kwanza huainisha Sabato ya siku ya saba, na mwisho wa sikukuu za majira ya vuli huainisha Sabato ya mwaka wa saba. Kristo, kama Alfa na Omega, aliweka Sabato mwanzoni na mwishoni mwa mashahidi wawili wa "22" katika safu ya ukuhani wa elfu mia moja na arobaini na nne.

Sabato ya siku ya saba ilikuwa nuru maalum mwanzoni mwa Siku ya Upatanisho halisi mwaka wa 1844, na nuru ya Sabato ya mwaka wa saba ndiyo nuru iliyo mwishoni. Sabato ya siku ya saba ilikuwa pia mkutano wa kwanza mtakatifu wa Mambo ya Walawi "23," kama vile Sabato ya mwaka wa saba ilivyo mkutano wa mwisho mtakatifu katika sura hiyo. Sabato ndiyo Alfa na Omega ya mfululizo wa kikuhani katika sura "23." Ile ya kwanza, yaani Sabato ya siku ya saba, ndiyo Alfa ya ukuhani wa mia arobaini na nne elfu, na ile ya mwisho, yaani Sabato ya mwaka wa saba, ndiyo Omega ya ukuhani wa mia arobaini na nne elfu.

Wale walio na ushirika na Mungu wanatembea katika nuru ya Jua la Haki. Hawamwaibishi Mkombozi wao kwa kuharibu mwenendo wao mbele za Mungu. Nuru ya mbinguni inawaangazia. Wanapokaribia mwisho wa historia ya dunia hii, maarifa yao ya Kristo, na ya unabii unaomhusu, yanaongezeka sana. Wana thamani isiyo na kifani machoni pa Mungu; kwa kuwa wako katika umoja na Mwana wake. Kwao neno la Mungu lina uzuri wa kupita kiasi na upendeza wa ajabu. Wanaona umuhimu wake. Kweli inafunuliwa kwao. Fundisho la umwilisho linavikwa mng'aro mpole. Wanaona kwamba Maandiko ndiyo ufunguo unaofungua mafumbo yote na kutatua matatizo yote. Wale ambao wamekuwa wakikataa kupokea nuru na kutembea katika nuru hawataweza kuelewa fumbo la utauwa, bali wale ambao hawakusita kuuchukua msalaba na kumfuata Yesu, wataona nuru katika nuru ya Mungu. The Southern Watchman, Aprili 4, 1905.

Hapa, "karibu na ukomo wa historia ya dunia hii," mwishoni mwa Siku ya Upatanisho ya mfano wake halisi, "fundisho la Umwilisho" limeangazwa kwa mwangaza "mpole," kama ilivyokuwa kwa fundisho la Sabato ya siku ya saba mwanzoni mwa Siku ya Upatanisho ya mfano wake halisi.

Yesu aliinua kifuniko cha sanduku la agano, nami nikaona vibao vya mawe vilivyoandikwa Amri Kumi. Nilistaajabu nilipoiona amri ya nne ikiwa katikati kabisa ya zile amri kumi, ikiwa imezungukwa na taji la nuru laini. Malaika akasema: 'Hii ndiyo ya pekee kati ya zile kumi inayomtambulisha Mungu aliye hai, aliyeziumba mbingu na nchi, na vitu vyote vilivyomo ndani yao. Wakati misingi ya dunia iliwekwa, ndipo msingi wa Sabato pia uliwekwa.'

Shuhuda, juzuu ya 1, 75.

Sabato ya siku ya saba, ambayo ni "msingi," ndiyo inayofungua Walawi "23," na Sabato ya mwaka wa saba inakamilisha ushuhuda wa makuhani kama unavyowakilishwa na sikukuu za majira ya kuchipua na za vuli. Sabato ya mwaka wa saba inawakilisha hekalu lililojengwa juu ya msingi. Sabato ya mwaka wa saba mwishoni inawakilishwa na 2,520, kama vile Sabato ya siku ya saba inavyowakilishwa na 2,300. Sabato ya mwaka wa saba inawakilisha "fundisho la umwilisho." Sabato ya siku ya saba ni ishara ya Muumba, na Sabato ya mwaka wa saba ni ishara ya Uungu uliunganishwa na ubinadamu.

Kulinganisha Mistari

Tunapozioanisha sikukuu za majira ya kuchipua na zile za majira ya vuli katika sura ya ishirini na tatu ya Walawi, Sikukuu ya Pasaka hufuatiwa siku inayofuata na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu ya siku saba, na Sikukuu ya Malimbuko hufuata siku inayofuata baada ya kuanza kwa ile Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu ya siku saba. Alama tatu za njia katika siku tatu.

Kipindi cha siku saba kinachounda Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu huanza kwa mkutano mtakatifu na hukamilika vivyo hivyo kwa mkutano mtakatifu. Siku inayofuata baada ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu kuanza, huwadia Sikukuu ya Malimbuko, nayo inajumuisha sadaka ya malimbuko ya shayiri ya majira ya kuchipua. Pentekoste, iitwayo pia Sikukuu ya Majuma, hutokea siku hamsini baada ya Sikukuu ya Malimbuko; hii ya Malimbuko inaashiria mwanzo wa kipindi cha majuma saba kinachoishia siku ya arobaini na tisa; baada ya siku hiyo hufuata Pentekoste, maana yake ni hamsini.

Pasaka huanza jioni ya siku ya kumi na nne. Pasaka si kusanyiko takatifu.

Kisha siku ya kumi na tano, huwadia sikukuu ya siku saba ya mikate isiyochachwa. Siku ya kwanza na siku ya mwisho za sikukuu hiyo ya siku saba ni mikutano mitakatifu.

Siku iliyofuata, siku ya kumi na sita, siku ya Malimbuko hufika. Kisha majuma saba yenye alama ya Sikukuu ya Pentekoste huanza, na Pentekoste ni mojawapo ya mikusanyiko saba mitakatifu inayowakilishwa katika sikukuu za majira ya kuchipua na za vuli. Siku ya Malimbuko si mkusanyiko mtakatifu.

Ndipo siku ya kwanza ya mwezi wa saba, sikukuu ya baragumu, ni mkutano mtakatifu.

Siku ya Upatanisho katika siku ya kumi ya mwezi wa saba ni mkusanyiko mtakatifu, wala si sikukuu.

Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Vibanda ni mkutano mtakatifu. Baada ya sikukuu ya siku saba, kuna siku ya nane ya Vibanda, ijapokuwa siku ya nane huchukuliwa kuwa nje ya vipindi vinavyowakilishwa na hizo sikukuu. Siku hiyo ya nane ni mkutano mtakatifu.

Hii hutoa jumla ya mikutano mitakatifu saba unapojumuisha Sabato ya siku ya saba inayozitanguliza sikukuu. Mikutano mitakatifu saba na sikukuu saba, ijapokuwa mpangilio wa sikukuu hizo hautalingana sawasawa na ule wa mikutano mitakatifu. Alama ya kwanza na ile ya

mwisho ni Sabato—ya kwanza kwa siku, kisha kwa mwaka. Ndani ya sikukuu zilizoainishwa kati ya Sabato ya alfa na Sabato ya omega, kuna sikukuu saba na mikutano mitakatifu mitano. Ukijumuisha Sabato ya siku ya saba ya alfa na Sabato ya mwaka wa saba ya omega, unakuwa na mikutano mitakatifu saba na sikukuu saba. Inaeleweka kwamba siku ya nane ya Sikukuu ya Vibanda si sehemu ya hizo sikukuu, na hivyo kuunda fumbo la wa nane kuwa wa wale saba. Hoja ninayoibainisha hapa ni kwamba Yesu, kama Palmoni, aliratibu tofauti za idadi ndani ya sura “23” kwa namna ya kustaajabisha kabisa.

Majira ya kuchipua

Sikukuu za majira ya kuchipua zinajumuisha kipindi cha siku saba cha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, chenye mkutano mtakatifu wa Alfa mwanzoni na mkutano mtakatifu wa Omega mwishoni. Pentekoste ni mkutano mtakatifu wa tatu katika sikukuu za majira ya kuchipua. Pentekoste huwadia baada ya kipindi cha majuma saba, kinachohitimishwa kwa sikukuu katika siku ya hamsini. Sikukuu za majira ya kuchipua huainishwa na siku nne za sikukuu na vipindi vitatu. Pasaka, Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, Malimbuko, na Pentekoste ndizo siku nne za sikukuu; na vipindi vitatu ni: siku saba za Mikate Isiyotiwa Chachu; siku arobaini na tisa zinazotangulia na zinazojumuisha siku ya hamsini, yaani Pentekoste; na siku tatu za kwanza, ambazo ni kipindi chenye hatua tatu.

Sadaka ya malimbuko ya kipindi cha Pasaka inawiana na sadaka ya malimbuko siku ya Pentekoste; sadaka za malimbuko za shayiri katika kipindi cha Pasaka cha siku tatu, na sadaka ya malimbuko ya ngano siku ya Pentekoste mwishoni mwa msimu wa Pentekoste wa siku arobaini na tisa/hamsini.

Anguko

Sikukuu za majira ya vuli huanza kwa siku maalum ya sikukuu inayoanzisha kipindi cha siku kumi kinachoishia katika hukumu. Siku tano baada ya hukumu kuna sikukuu ya siku saba, ambayo siku ya kwanza na ya mwisho za hizo siku saba huitwa mikutano mitakatifu. Kuanzia siku ya kumi na tano hadi siku ya ishirini na mbili huadhimishwa Sikukuu ya Vibanda, kisha siku ya ishirini na tatu hushikwa Sabato ya nchi.

Tunapozichukua sikukuu za vuli na kuziweka juu ya zile za majira ya machipuko, tunapata mistari miwili ambayo yote inawakilishwa na aya ishirini na mbili; hivyo, mistari hii inawakilishwa na herufi ishirini na mbili za alfabeti ya Kiebrania. Hili linapofanyika, alama ya njia ya kwanza ni mkutano mtakatifu wa Sabato ya siku ya saba, na alama ya njia ya mwisho ni mkutano mtakatifu wa Sabato ya mwaka wa saba.

Tena siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mnapoyakusanya matunda ya nchi, mtafanya sikukuu kwa Bwana muda wa siku saba; siku ya kwanza ni sabato, na siku ya nane ni sabato. Mambo ya Walawi 23:39.

Pentekoste ilikuwa mvua ya kwanza, na Sikukuu ya Vibanda ni mvua ya mwisho. Kumiminwa kwa Roho Mtakatifu katika Pentekoste kuliwakilishwa kwa siku moja, na kumiminwa kwa Roho

Mtakatifu kunakowakilishwa na Sikukuu ya Vibanda ni kipindi kinachohitimika, kisha hufuatwa na Sabato, yaani siku ya nane, baada ya zile siku saba. Sabato inayofuatia udhihirisho wa mwisho wa kumiminwa kwa Roho Mtakatifu inawakilisha Sabato ya dunia kupumzika kwa miaka elfu moja.

Katika wakati wa taabu sote tulikimbia kutoka mijini na vijijini, lakini tukafuatwa na waovu, waliovamia nyumba za watakatifu kwa upanga. Wakaunyanyua upanga ili kutuua, lakini ukavunjika, ukaanguka bila nguvu kama unyasi. Ndipo sote tukalia mchana na usiku kwa ajili ya ukombozi, na kilio hicho kikapanda mbele za Mungu. Jua likachomoza, na mwezi ukasimama tuli. Mito ikakoma kutiririka. Mawingu meusi, mazito yakaja yakagongana. Lakini palikuwepo mahali pamoja palipokuwa wazi, pa utukufu uliotulia, ambako palitoka sauti ya Mungu kama sauti ya maji mengi, iliyotikisa mbingu na nchi. Anga likafunguka na kufungwa, likawa katika msukosuko. Milima ikatikisika kama mwanzi katika upepo, ikatupa vipande vya miamba vyenye ncha kali pande zote. Bahari ikachemka kama chungu, ikarusha mawe juu ya nchi kavu. Naye Mungu alipotamka siku na saa ya kuja kwa Yesu na kuwakabidhi watu Wake agano la milele, akanena kauli moja, kisha akasita, wakati maneno hayo yakipita duniani kote. Israeli ya Mungu walisimama macho yao yameelekezwa juu, wakiyasikiliza maneno hayo yalipotoka katika kinywa cha Yehova, na yakapita duniani kama milio ya radi zenye kishindo kikuu. Ilikuwa tukio la kutisha lenye uzito mkuu. Na mwisho wa kila kauli watakatifu wakapaza sauti, "Utukufu! Haleluya!" Nyuso zao zikaangazwa na utukufu wa Mungu; wakang'aa kwa utukufu huo, kama ulivyong'aa uso wa Musa aliposhuka kutoka Sinai. Waovu hawakuweza kuwatazama kwa ajili ya ule utukufu. Nayo ile baraka isiyo na mwisho ilipotangazwa juu ya wale waliomheshimu Mungu kwa kuiweka takatifu Sabato Yake, kukawa na vigelegele vikubwa vya ushindi juu ya yule mnyama na juu ya sanamu yake.

"Ndipo mwaka wa Yubilei ulipoanza, wakati ambapo nchi ilipaswa kupumzika." Early Writings, 34.

Yubile ni mwaka wa hamsini, baada ya mizunguko saba ya miaka saba, ambayo ndiyo siku arubaini na tisa zinazopelekea siku ya hamsini ya Pentekoste. Wakati mfululizo wa sikukuu za vuli unapoletwa pamoja na sikukuu za masika, kunakuwa na siku arubaini na tisa zinazoelekea Pentekoste, inayoashiria mwanzo wa kipindi cha siku saba cha Sikukuu ya Vibanda. Pentekoste na Sikukuu ya Vibanda vinakwenda sambamba, na kwa pamoja vinatambulisha kipindi cha mvua ya mwisho kinachoanza katika sheria ya Jumapili inayokaribia na kuendelea hadi mlango wa rehema utakapofungwa, Bwana atarudi, kisha dunia itapumzika, kama inavyowakilishwa na Sabato ya mwaka wa saba, ambayo ni ya nane kati ya zile saba za Sikukuu ya Vibanda.

Tunapoyakusanya pamoja mifululizo yote miwili ya aya ishirini na mbili, tunafanya hivyo kwa sababu kadhaa. Kila mfululizo una aya ishirini na mbili, na ishirini na mbili ni zaka ya 220, ishara ya muungano wa Uungu na ubinadamu.

Mistari yote miwili inawakilisha alfabeti ya Kiebrania yenye herufi ishirini na mbili.

Mistari yote miwili inawakilisha sikukuu.

Mistari yote miwili inawakilisha misimu miwili ya mavuno ya mwaka.

Mistari yote miwili inawakilisha kazi ya Kristo katika ua, Patakatifu, na Patakatifu pa Patakatifu. Walawi humaanisha makuhani, na Yesu ndiye Kuhani Mkuu wa Mbinguni. Kwa sababu hizi, tuna uhalali wa kuitekeleza mbinu ya mstari juu ya mstari katika aya arobaini na nne za Walawi sura ya ishirini na tatu.

Pentekoste ilikuwa mvua ya awali kwa Ukristo, na Sikukuu ya Vibanda ndiyo mvua ya mwisho kwa Ukristo. Kwa hiyo tunalinganisha “siku ya Pentekoste” ya majira ya kuchipua na siku saba za Sikukuu ya Vibanda za majira ya mapukutiko. Dada White alipotamka, “Katika wakati wa taabu sote tulikimbia kutoka mijini na vijijini” anabainisha wakati ambapo watu wa Mungu wanaishi jangwani kwa sababu ya mateso. Kukaa katika vibanda wakati wa msimu wa Sikukuu ya Vibanda ni kielelezo cha historia inayoongoza moja kwa moja hadi kwenye pumziko la Sabato la Yubilei kwa dunia.

Siku ya Pentekoste inaashiria mwanzo wa siku saba za Sikukuu ya Vibanda. Kisha Yubilei inawakilishwa na siku ya nane, yaani ya zile siku saba za Sikukuu ya Vibanda. Siku tano kabla ya Sikukuu ya Vibanda palikuwa na Siku ya Upatanisho. Hivyo, siku tano kabla ya Pentekoste inayoashiria mwanzo wa Sikukuu ya Vibanda, hukumu huwekwa alama. Siku kumi kabla ya hukumu ya Siku ya Upatanisho ni Sikukuu ya Baragumu. Wakati mistari inapounganishwa, siku tano kabla ya sheria ya Jumapili, inayowakilishwa na Pentekoste, hukumu huwekwa alama. Siku kumi kabla ya hapo, Sikukuu ya Baragumu huwekwa alama.

Ubatizo wa Kristo uliwakilisha kifo Chake, maziko Yake, na ufufuo Wake. Hatua hizo tatu zinawakilishwa na kifo Chake wakati wa Pasaka, maziko Yake na mapumziko Yake katika siku ya Sabato, na ufufuo Wake siku ya Jumapili. Siku zile tatu za kifo Chake, maziko Yake na ufufuo Wake ni alama moja ya njia inayojumuisha hatua tatu. Kwa hiyo tunaanza muunganiko wa mfuatano miwili wa sikukuu za majira ya kuchipua na za vuli katika ufufuo. Ufufuo wa siku ya tatu unaanzisha kipindi cha siku arobaini na tisa kinachoelekea Pentekoste, ambayo ndiyo sheria ya Jumapili. Kipindi hicho cha siku arobaini na tisa kinatanguliwa na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, ambayo huanza siku moja kabla na huendelea kwa siku tano baada ya siku ya Malimbuko.

Tangu ufufuo wa malimbuko hadi sheria ya Jumapili ni siku arobaini na tisa, sheria ya Jumapili ikiwa siku ya hamsini. Siku tano kabla ya sheria ya Jumapili, hukumu inaakisiwa, na siku kumi kabla ya hukumu hiyo onyo la baragumu linawekwa alama. Ufufuo ndio alama ya njia ya kwanza, kisha baada ya siku tano kipindi cha mikate isiyotiwa chachu kinakamilika. Siku thelathini baada ya kipindi cha mikate isiyotiwa chachu kukamilika, onyo la baragumu hutokea. Baada ya siku kumi hukumu ya Siku ya Upatanisho inawekwa alama, na baada ya siku tano sheria ya Jumapili ya Pentekoste inawasili.

Hii hutambua alama saba za njia katika matumizi ya mstari juu ya mstari ya sikukuu za majira ya kuchipua na ya vuli: mwanzo wa mikate isiyotiwa chachu, ufufuo, mwisho wa mikate isiyotiwa chachu, onyo la baragumu, hukumu, Pentekoste na mvua ya vuli. Alama hizo saba za njia zimewekwa ndani ya Sabato ya siku ya saba ya alfa na Sabato ya mwaka wa saba ya omega. Alama hizo saba za njia zilizo kati ya Sabato hizo mbili zinatenga na kutambua kipindi cha siku tano, kisha kipindi cha siku thelathini, kipindi cha siku kumi, kipindi cha siku tano na kipindi cha

siku saba.

Kisha tunapooanisha ufufuo wa Kristo, tunapata kipindi cha siku arobaini ambapo aliwaelekeza wanafunzi “uso kwa uso,” na baadaye akapaa mbinguni. Kisha kwa siku kumi wanafunzi walikaa katika chumba cha juu. Siku hizo kumi zilihitimika katika Siku ya Pentekoste, ambayo ndiyo sheria ya Jumapili. Hili linaongeza kipindi cha siku arobaini na kipindi cha siku kumi katika mstari wa makuhani unaowakilishwa na Walawi “23.”

Tangu ufufuo, kuna siku tano hadi mwisho wa Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, kisha siku thelathini hadi onyo la tarumbeta, kisha siku tano hadi kupaa kwa Kristo, kisha siku tano hadi hukumu, kisha siku tano hadi siku saba za mvua ya mwisho ya Pentekoste.

Mwanzo wa siku saba za mikate isiyotiwa chachu hufuatiwa siku inayofuata na ufufuo wa malimbuko. Ufufuo hutokea ndani ya siku hizo saba za mikate isiyotiwa chachu, na siku tano baada ya ufufuo huo, kipindi cha mikate isiyotiwa chachu huisha.

Siku thelathini baada ya kuisha kwa Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, tarumbeta huashiria onyo.

Siku tano baada ya onyo la tarumbeta, Kristo alipaa mbinguni baada ya kufundisha kwa muda wa siku arobaini. Kupaa kwake mbinguni kuliashiria mwanzo wa siku kumi katika chumba cha juu.

Ndipo siku tano baada ya Kupaa Kwake mbinguni, hukumu inawekwa alama.

Siku tano baadaye, sheria ya Jumapili ya Pentekoste hufungua kipindi cha siku saba cha mvua ya mwisho.

Wale 144,000 ni wale wanaomfuata Mwanakondoo kokote aendako. Eliya na Musa waliuawa tarehe 18 Julai, 2020. Waliuawa mahali ambapo pia Bwana wetu alisulubiwa. Kufufuka kwa Kristo kulikuwa kielelezo cha ufufuo wa tarehe 31 Desemba 2023. Kabla ya tarehe hiyo, mwezi Julai 2023, sauti katika nyika ilianza kutangaza ujumbe uliowakilishwa kama mkate usiotiwa chachu. Chachu huwakilisha kosa, unafiki na dhambi, na ule ujumbe wa nyikani haukuwa na chachu. Kuanzia tarehe 31 Desemba 2023 hadi Sheria ya Jumapili, Mambo ya Walawi “23” imeainisha muundo wa upatanisho wa wale 144,000. Muundo huo unalingana na ndoto ya Miller, Malaki sura ya tatu, na madirisha ya mbinguni ya Ufunuo sura ya kumi na tisa. Unalingana na saa ya tatu na ya tisa katika juma takatifu kuanzia mwaka 27 hadi 34 B.K.

Tutaendelea na mambo haya katika makala ijayo.

Kwa maarifa vyumba vya ndani vitajazwa mali zote za thamani na za kupendeza.

Kwa akili na roho, na vilevile kwa mwili, ni sheria ya Mungu kwamba nguvu hupatikana kwa juhudi. Ni mazoezi ndiyo hujenga. Kwa kuambatana na sheria hii, Mungu ametoa katika neno lake njia za ukuaji wa kiakili na kiroho.

Biblia ina kanuni zote ambazo wanadamu wanahitaji kuelewa ili waandaliwe kwa maisha haya au yale yajayo. Na kanuni hizi zinaweza kufahamika na wote. Hakuna mtu mwenye moyo wa kuthamini mafundisho yake anayeweza kusoma aya moja tu ya Biblia bila kupata kutoka humo

wazo lenye manufaa. Lakini mafundisho yenye thamani kuu zaidi ya Biblia hayapatiwi kwa kusoma kwa nyakati za hapa na pale au kusoma kukatika-katika. Mfumo wake mkuu wa kweli haujaonyeshwa kwa namna ya kutambulika na msomaji wa pupa au asiyejali. Hazina zake nyingi ziko mbali chini ya uso, na zinaweza kupatikana tu kwa utafiti wa bidii na jitihada endelevu. Kweli zinazounda jumla kubwa lazima zitafutwe na kukusanywa, 'hapa kidogo, na pale kidogo.' Isaya 28:10.

Yanapotafutwa kwa namna hiyo na kuletwa pamoja, yatapatikana kuwa yameoanishwa kikamilifu kila kimoja na kingine. Kila Injili inakamilisha nyingine, kila unabii ni ufafanuzi wa mwingine, kila kweli ni upanuzi wa kweli nyingine. Vielelezo vya utaratibu wa Kiyahudi vinafanywa dhahiri na Injili. Kila kanuni katika neno la Mungu ina nafasi yake, kila jambo lina uzito wake. Na muundo mzima, katika usanifu na utekelezaji wake, unatoa ushahidi kumhusu Mwandishi wake. Muundo wa aina hiyo hakuna akili ila ile ya Asiye na kikomo ingeweza kuubuni au kuunda.

Katika kuchunguza sehemu mbalimbali na kusoma uhusiano kati yao, uwezo wa juu kabisa wa akili ya binadamu huamshwa kufanya kazi kwa nguvu kubwa. Hakuna mtu anayeweza kujihusisha na utafiti wa namna hiyo bila kuendeleza uwezo wa kiakili.

Na si tu katika kuitafuta kweli na kuikusanya pamoja ndipo thamani ya kiakili ya kujifunza Biblia inapatikana. Inapatikana pia katika jitihada zinazohitajika kuelewa mada zinazowasilishwa. Akili inayoshughulishwa na mambo ya kawaida tu, hudadumaa na kudhoofika. Ikiwa haitawahi kupewa kazi ya kuelewa kweli kuu na zenye upeo mpana, baada ya muda hupoteza uwezo wa kukua. Kama kinga dhidi ya kudorora huku, na kichocheo cha maendeleo, hakuna kitu kingine kinachoweza kulinganishwa na kujifunza Neno la Mungu. Kama njia ya mafunzo ya kiakili, Biblia ina ufanisi kuliko kitabu kingine chochote, au hata vitabu vyote vikijumlishwa. Ukubwa wa mada zake, urahisi wenye heshima wa kauli zake, uzuri wa taswira zake, huhuisha na kuinua mawazo kama hakuna kingine kinavyoweza. Hakuna somo jingine linaloweza kutoa nguvu za kiakili kama juhudi ya kushika kweli kuu mno za ufunuo. Akili iliyoletwa kwa namna hii kukutana na mawazo ya Asiye na mipaka haiwezi ila kupanuka na kuimarika.

Na hata kuu zaidi ni nguvu ya Biblia katika maendeleo ya asili ya kiroho. Mwanadamu, aliyeumbwa kwa ushirika na Mungu, ni katika ushirika huo tu ndiko anaweza kupata maisha yake ya kweli na maendeleo yake. Akiumbwa ili apate katika Mungu furaha yake ya juu kabisa, hawezi kupata katika kitu kingine chochote kinachoweza kutuliza tamaa za moyo, na kuridhisha njaa na kiu ya nafsi. Yeye ambaye kwa moyo wa unyofu na roho inayofundishika huisoma Neno la Mungu, akitafuta kuelewa kweli zake, ataletwa katika uhusiano na Mwandishi wake; na, isipokuwa kwa chaguo lake mwenyewe, hakuna mipaka kwa maendeleo anayoweza kuyafikia.

Katika wigo wake mpana wa mitindo na mada, Biblia ina kitu cha kuvutia kila akili na kugusa kila moyo. Katika kurasa zake hupatikana historia ya kale kuliko zote; wasifu ulio wa kweli mno kwa maisha; kanuni za utawala kwa udhibiti wa taifa, kwa uratibu wa kaya—kanuni ambazo hekima ya kibinadamu haijawahi kulingana nazo. Inayo falsafa ya kina kabisa, ushairi mtamu zaidi na wa juu kabisa, wenye hisia kali zaidi na wenye kugusa moyo zaidi. Maandishi

ya Biblia yana thamani isiyopimika kuliko kazi za mwandishi yeyote wa kibinadamu, hata yakitazamwa kwa namna hii; lakini upeo wake huwa mpana mno, na thamani yake huwa kuu mno, yanapotazamwa katika uhusiano na wazo kuu la msingi. Yakiangaliwa kwa mwanga wa wazo hili, kila mada hupata maana mpya. Ndani ya kweli zilizoelezwa kwa urahisi kabisa, kuna kanuni zilizo juu kama mbingu na zinazoenea umilele.

Dhamira kuu ya Biblia, mada ambayo mengine yote katika kitabu chote hujikusanya kuizunguka, ni mpango wa ukombozi, marejesho ya picha ya Mungu katika nafsi ya mwanadamu. Tangu dalili ya kwanza ya tumaini katika hukumu iliyotamkwa Edeni hadi ile ahadi ya mwisho iliyo tukufu ya Ufunuo, 'Nao watamwona uso wake; na jina lake litakuwa katika vipaji vya nyuso zao' (Ufunuo 22:4), kiini cha kila kitabu na kila kifungu cha Biblia ni kufunuliwa kwa mada hii ya ajabu, - kuinuliwa kwa mwanadamu, - nguvu za Mungu, 'atupaye ushindi kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.' 1 Wakorintho 15:57.

Yeye ashikaye wazo hili ana mbele yake uwanja usio na kikomo wa kujifunza. Ana ufunguo utakaomfungulia hazina yote ya neno la Mungu.

Taaluma ya ukombozi ndiyo taaluma ya taaluma zote; taaluma inayosomwa na malaika na viumbe wote wenye akili katika ulimwengu ambao haujaanguka; taaluma inayovuta uangalifu wa Bwana na Mwokozi wetu; taaluma inayopenya katika kusudi lililobebwa katika nia ya Yule Asiye na Kikomo—'iliyowekwa kimya kwa nyakati za milele' (Warumi 16:25, R.V.); taaluma itakayokuwa somo la waliokombolewa wa Mungu katika enzi zisizo na mwisho. Hili ndilo somo la juu kabisa ambalo mwanadamu aweza kujishughulisha nalo. Kwa namna ambayo hakuna somo jingine liwezalo, litalihuisha akili na kuinua nafsi.

'Ubora wa maarifa ni huu, ya kwamba hekima huwapa uzima wale walio nayo.' 'Maneno hayo nise mayo nanyi,' alisema Yesu, 'ni roho, tena ni uzima.' 'Huu ndio uzima wa milele, wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na yule uliyemtuma.' Mhubiri 7:12; Yohana 6:63; 17:3, R.V.

Nguvu ya uumbaji iliyoleta ulimwengu kuwepo imo katika neno la Mungu. Neno hili hutoa nguvu; huzaa uzima. Kila amri ni ahadi; ikikubaliwa kwa hiari, ikipokelewa katika nafsi, huleta pamoja nayo uzima wa Yule Asiye na kikomo. Hubadili asili na huumba upya nafsi kwa mfano wa Mungu.

Uzima uliopewa kwa namna hiyo hudumishwa kwa namna hiyo hiyo. 'Kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu' (Mathayo 4:4) mwanadamu ataishi.

Akili, yaani nafsi, hujengeka kwa kile inachojilisha nacho; na ni juu yetu kuamua itajilisha kwa nini. Iko katika uwezo wa kila mtu kuchagua mada zitakazoshughulisha mawazo na kuunda tabia. Kuhusu kila mwanadamu aliyejaliwa fursa ya kuyafikia Maandiko, Mungu asema, 'Nimemwandikia mambo makuu ya sheria Yangu.' 'Uniite, nami nitakujibu, nami nitakuonyesha mambo makuu na yenye nguvu usiyoyajua.' Hosea 8:12; Yereimia 33:3.

Akiwa na Neno la Mungu mikononi mwake, kila mwanadamu, popote nafasi yake katika maisha ilipo, anaweza kuwa na ushirika wa namna atakayochagua. Katika kurasa zake anaweza kufanya mazungumzo na waliotukuka na walio bora zaidi miongoni mwa jamii ya

wanadamu, na kuisikiliza sauti ya Yule wa Milele anaposema na wanadamu. Anapojisomea na kutafakari juu ya mambo ambayo ‘malaika wanatamani kuyachungulia’ (1 Petro 1:12), anaweza kuwa na ushirika wao. Anaweza kufuata nyayo za Mwalimu wa mbinguni, na kuyasikiliza maneno Yake kama alivyofundisha mlimani na uwandani na baharini. Anaweza kuishi katika dunia hii ndani ya angahewa ya mbinguni, akiwapa walioko duniani, waliohuzunika na kujaribiwa, mawazo ya tumaini na shauku za utakatifu; naye mwenyewe akija karibu zaidi na zaidi katika ushirika na Yule Asiyeonekana; kama yule wa zamani aliye tembea na Mungu, akikaribia zaidi na zaidi kizingiti cha ulimwengu wa milele, hata malango yatakapofunguka, naye aingie humo. Hatajikuta mgeni. Sauti zitakazomsalimu ni sauti za watakatifu, ambao, bila kuonekana, walikuwa duniani wenzake wa ushirika—sauti ambazo hapa alijifunza kuzipambanua na kuzipenda. Yeye ambaye kwa njia ya Neno la Mungu ameishi katika ushirika na mbingu, atajiona yuko nyumbani katika ushirika wa mbinguni. Elimu, 123-127.